

ΣΝΜΜ
Ασκήσεις στη Μαθηματική Ανάλυση
Λύσεις του 7ου φυλλαδίου ασκήσεων

Άσκηση 1. Ελέγξτε ως προς τη σύγκλιση τις σειρές:

$$(\alpha) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n+1)(n+3)(n+5)}, (\beta) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n}{5n+7}.$$

Λύση. (α) Έχουμε ότι

$$0 < \frac{1}{(n+1)(n+3)(n+5)} < \frac{1}{n^2}, \text{ για κάθε } n \in \mathbb{N}$$

και συνεπώς η σειρά συγκλίνει από το κριτήριο σύγκρισης με τη σειρά $\sum 1/n^2$.

(β) Έχουμε ότι

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{2n}{5n+7} = \frac{2}{5} \neq 0$$

και άρα από το κριτήριο απόκλισης η σειρά θα αποκλίνει. \square

Άσκηση 2. Έστω (α_n) ακολουθία θετικών πραγματικών αριθμών. Δείξτε ότι η σειρά

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\alpha_n}{2+n^2\alpha_n}$$

συγκλίνει.

Λύση. Έχουμε ότι

$$0 \leq \frac{\alpha_n}{2+n^2\alpha_n} \leq \frac{\alpha_n}{n^2\alpha_n} = \frac{1}{n^2},$$

για κάθε $n \in \mathbb{N}$ και συνεπώς από το κριτήριο σύγκρισης, για σειρές με θετικούς όρους, έχουμε το συμπέρασμα. \square

Άσκηση 3. Έστω ότι η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n$ συγκλίνει.

(i) Δείξτε ότι υπάρχει $n_0 \in \mathbb{N}$, τέτοιο ώστε $|\alpha_n| < 1$, για κάθε $n \geq n_0$.

(ii) Δείξτε ότι η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n^2$ συγκλίνει επίσης. Ισχύει το αντίστροφο;

(iii) Υποθέτουμε ότι η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} \beta_n$ συγκλίνει επίσης. Να δείξετε ότι η σειρά

$$\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n \beta_n \text{ συγκλίνει απόλυτα.}$$

(Υπόδειξη: για το (i) να χρησιμοποιήσετε τον ορισμό του ορίου ακολουθίας και για τα (ii), (iii) το κριτήριο σύγκρισης.)

Λύση.

(i) Αφού η σειρά συγκλίνει θα έχουμε ότι $\lim \alpha_n = 0$. Συνεπώς, από τον ορισμό του ορίου ακολουθίας για $\varepsilon = 1$, θα υπάρχει $n_0 \in \mathbb{N}$, τέτοιο ώστε $|\alpha_n| < 1$, για κάθε $n \geq n_0$.

(ii) Από το (i) υπάρχει $n_0 \in \mathbb{N}$, τέτοιο ώστε

$$|\alpha_n| < 1, \text{ για κάθε } n \geq n_0.$$

Συνεπώς

$$0 < \alpha_n^2 < |\alpha_n|, \text{ για κάθε } n \geq n_0.$$

Οπότε η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n^2$ θα συγκλίνει από το κριτήριο σύγκρισης με τη σειρά

$$\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n.$$

Το αντίστροφο δεν ισχύει αφού για παράδειγμα η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} 1/n^2$ συγκλίνει

ενώ η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} 1/n$ αποκλίνει.

(iii) Έχουμε ότι

$$|\alpha_n \beta_n| \leq \frac{\alpha_n^2 + \beta_n^2}{2}.$$

Από το (ii) οι σειρές $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n^2$ και $\sum_{n=1}^{\infty} \beta_n^2$ συγκλίνουν. Επομένως από το κριτήριο σύγκρισης η δοσμένη σειρά συγκλίνει απόλυτα.

□

Άσκηση 4. Ελέγξτε ως προς τη σύγκλιση τις σειρές:

$$(\alpha) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n!n!}{(3n)!}, (\beta) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n n^3}{4^n}, (\gamma) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n^n}{n!}.$$

Λύση. (α) Θα εφαρμόσουμε το κριτήριο λόγου. Είναι

$$\frac{\frac{(n+1)!(n+1)!}{(3n+3)!}}{\frac{n!n!}{(3n)!}} = \frac{n+1}{3(3n+1)(3n+2)} \rightarrow 0 < 1$$

και άρα η σειρά συγκλίνει.

(β) Θα εφαρμόσουμε το κριτήριο λόγου.

$$\lim \left| \frac{\frac{(-1)^{n+1}(n+1)^3}{4^{n+1}}}{\frac{(-1)^n n^3}{4^n}} \right| = \frac{1}{4} < 1$$

και άρα η σειρά συγκλίνει.

(γ) Έχουμε ότι

$$\frac{\frac{(n+1)^{n+1}}{(n+1)!}}{\frac{n^n}{n!}} = \frac{(n+1)^{n+1}}{(n+1)n^n} = \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \rightarrow e > 1$$

και άρα από το κριτήριο λόγου η σειρά αποκλίνει. \square

Άσκηση 5. Δίνεται η ακολουθία (a_n) με αναδρομικό τύπο

$$a_{n+1} = \frac{a_n}{2 + a_n^2}, a_1 > 0.$$

Βρείτε τα όρια των ακολουθιών (a_n) , $\left(\frac{a_{n+1}}{a_n}\right)$ και μελετήστε τη σύγκλιση των σειρών

$$\sum_{n=1}^{\infty} n^2 a_n \text{ και } \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \left(a_n + \frac{1}{n}\right).$$

Λύση. Έχουμε ότι $a_n > 0$ για κάθε $n \in \mathbb{N}$ και $a_{n+1} = \frac{a_n}{2+a_n^2} < a_n$. Η (a_n) είναι δηλαδή φθίνουσα και κάτω φραγμένη και άρα συγκλίνουσα. Αν a το όριο της, τότε από τον αναδρομικό τύπο παίρνουμε ότι $a(2+a^2) = a$ και συνεπώς $a = 0$. Χρησιμοποιώντας πάλι τον αναδρομικό τύπο βρίσκουμε ότι

$$\lim \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{1}{2}$$

και αυτό με τη σειρά του μας δίνει από το κριτήριο του λόγου ότι η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} n^2 a_n$

συγκλίνει. Τέλος η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \left(a_n + \frac{1}{n}\right)$ συγκλίνει από το κριτήριο Leibniz. \square